

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

Leto XIV.

Telefon št. 2552.

Ljubljana, v četrtek, 12. februarja 1931.

Telefon št. 2552.

Štev. 17.

Spomenica naših zbornic k načrtu novega zakona o socijalnem zavarovanju.

Anketa vseh gospodarskih zbornic v državi je načrt zavrnila kot nesprejemljiv.

Pretekli teden se je vršila v Beogradu anketa zastopnikov vseh gospodarskih zbornic v državi, da razpravlja o načrtu novega zakona o delavskem zavarovanju. Kakor smo že poročali, je ta načrt izdelala posebna komisija uradnikov okrožnih uradov in osrednjega urada za zavarovanje delavcev. Vsi na anketi navzoči predstavniki so bili soglasno mnenja, da je načrt zavrnil kot nesprejemljiv, ker se ni upoštevalo želj, ki so jih pred letom predložile zbornice, niti glede poenostavitve administracije, niti glede znižanja bremen, ampak prinaša nasprotno nova, večja bremena, dočim bi glede organizacije ostalo vse pri sedanjem neokretnem birokratičnem sistemu.

Spomenico je vročila v ponedeljek 9. t. m. g. ministru socijalne politike Nikoli Preka posebna deputacija zbornic. Po zaslišanju deputacije, ki je g. ministru raztolmačila glavne argumente, radi katerih so zbornice primene, je g. minister izjavil, da bo imenoval ožjo komisijo strokovnjakov, v kateri bodo sodelovali tudi zastopniki gospodarskih in delavskih zbornic, ki naj načrt ponovno prouči.

Deputacija se je zglasila tudi pri trgovinskem ministru g. Demetroviću, kateremu je izročila prepis spomenice. Minister Demetrović je deputaciji obljubil, da zadevi posveti vso svojo pozornost.

V naslednjem naj priobčimo v informacijo naših interesentov v predvideni spomenico, ki pravi:

Gospod minister! Z ozirom na Vaš akt št. 47.020 od 6. decembra pr. l. s katerim je bil vsem gospodarskim zbornicam v državi poslan »Načrt projekta zakona o socijalnem zavarovanju, je gospodarskim zbornicam čast obvestiti Vas, da so po podrobni in najvestnejši proučitvi načrta, tako vsaka posebej, kakor tudi v skupni konferenci, ki se je vršila v Beogradu 2., 3., 4. in 5. t. m., prišle do prepričanja, da gospodarske zbornice zakonskega načrta s takšno vsebino ne morejo sprejeti iz sledečih razlogov:

Predvsem podčrtajo gospodarske zbornice, da je kraljevska vlada v delovnem programu, objavljenem 21. marca 1929, določila glede vprašanja socijalnega zavarovanja sledeče osnovno načelo:

»Ustanove, osnovane na podlagi zakona o zaščiti delavcev se bodo poenostavile in upravni stroški znižali tako, da se bo moglo pristopiti k zavarovanju delavcev za primer onemoglosti in starosti, kakor tudi k zgradbi manjših bolnišniših domov države, kjer so večja industrijska podjetja.«

Po proučitvi načrta projekta zakona o socijalnem zavarovanju ugotavljajo gospodarske zbornice, da v zakonu ti principi in intencije, podčrtane od kr. vlade niso izvedeni. Nasprotno se ni izvedlo nikake poenostavitve uprave ustanov, osnovanih po zakonu o zavarovanju delavcev, ampak je vse ostalo pri sedanjem sistemu in so se bremena celo povečala.

Vse dosedanje zahteve gospodarskih zbornic po reviziji zakona o zavarovanju delavcev so stremele za tem, da se pred vsem znižajo bremena tega zavarovanja z znižanjem prispevkov in nato,

da se eliminirajo birokratske formalnosti, kar pomeni končno tudi zmanjšanje izdatkov. Naš zakon o socijalnem zavarovanju bazira v glavnem na sistemu, ki je bil najprej uveden v Nemčiji, nato v Avstriji in na Madžarskem. Ta sistem ni radi svoje kompliciranosti nikdar in ne bo tudi ne sedaj zadovoljil zainteresiranih strank. Delodajalci se pritožujejo proti velikim bremenom tega sistema, a zavarovani člani radi neznanih ali manjših podpor in radi mnogih formalnosti, ki se zahtevajo od članov, da pridejo do teh podpor. V glavnem torej ni bila nobena od zainteresiranih strank zadovoljna. Delodajalci so vedno zahtevali, da se s čim manjšimi prispevki, torej s čim manjšo obremenitvijo gospodarstva, dajo zavarovanim članom čim višje podpore. Delodajalci trdijo že od nekdaj, da ogromna bremena, ki jih zahteva socijalno zavarovanje, niso v razmerju s koristmi, ki jih imajo zavarovani člani.

To je bila izhodna točka gospodarskih zbornic, ko so lansko leto predložile svoje zahteve glede revizije zakona o socijalnem zavarovanju. V teh predlogih se je zahtevalo v prvi vrsti znižanje prispevkov, ker se je naglašalo, da je današnja obremenitev previsoka in da domače gospodarstvo, v svojem današnjem razvoju, ne more prenašati takšnih bremen. V tem zmislu so se stali predlogi, kako naj bi se moglo priti do znižanja prispevkov. Zahtevalo se je pred vsem, da se črtajo razne podpore, ki nikakor niso osnovane. Pri gotovem številu podpor se je zahtevalo, da se te vežejo na karentne roke, da bi se teh podpor namenoma ne izkoriščalo v škodo zavarovanja samega. Zahtevalo se je nadalje, da se pri zavarovanju za nesrečne primere preide od sistema glavnicega kritja k sistemu porazdelitve. Ta predlog je imel tudi namen, da se zmanjšajo bremena. Ker zahteva zakon brezštevilne formalnosti pri izvajanju zavarovanja, se je zahtevalo, da se te formalnosti odpravijo, da bi se delodajalci oprostil raznih nepotrebnih formalnosti pri prijavi svojih nameščenec. To so bile osnovne zahteve gospodarskih zbornic in vse detajlne zahteve so šle samo za tem, da se te podkrepijo.

Pri proučevanju načrta zakona za socijalno zavarovanje pade takoj v oči, da so od zgoraj navedenih zahtev upoštevanе samo nekatere, ki se nanašajo na znižanje gotovih vrst podpor in vezanje nekkih podpor na karentne roke. Temu nasproti pa vidimo ogromno zvišanje prispevkov in bremen, ki nikakor niso v skladu z znižanjem podpor. O poenostavitvi administracije ni niti govora, vsaj ne glede tega, kar so pričakovale gospodarske zbornice. Tak načrt je iznenadil vse, v prvi vrsti pa gospodarske zbornice, ki so po pravici pričakovale drugih reform, v prvi vrsti znižanje bremen.

Poglejmo prvo vprašanje, ki je za gospodarstvo najvažnejše, to je **povišanje bremen**. Prispevek za bolniško zavarovanje je znašal doslej 6% zavarovane mezde z izjemo enega urada, kjer je znašal 7%. Novi zakon predvideva prispevek od 5 do 7%. Na prvi pogled bi pomenilo to eventualno znižanje prispevkov. Ker predvideva načrt zakona v svojem § 28 obvezno osnovanje rezerv, kar doslej ni bilo, je težko

pričakovati, da bodo imeli uradi prihranke ali poviške.

Poleg tega razširja načrt naloge zavarovanja v veliki meri s tem, da uvaja kot novo nalogo preventivne mere za obvarovanje pred boleznijo. Z ozirom na tako uredbo je jasno, da ne bodo imeli posamezni uradi suficita in da bo prispevek vedno 7%. Poleg tega popolnoma gotovega povišanja prispevka je povečana tudi baza, po kateri se računajo prispevki.

§ 23. določa nove mezdne razrede in to tako, da se najvišji mezdni razred dočim je bila doslej meja za najvišji razred 48 Din. Po sedaj veljavnem zakonu je bil prispevek za veliko število članov določen ne po faktičnem zaslužku, ampak v zmislu mezdnih razredov po maksimalni mezdi 48 dinarjev, dočim bo po novi tabeli veliki del članov odslej plačal prispevek po faktičnem zaslužku. To pomeni zopet zvišanje prispevkov in to ne tako neznatno. Nameščenci, uradniki in kvalificirani delavci imajo po večini zaslužek višji od 48 Din in bo pri teh članih prispevek odmerjen po mnogo višjem zaslužku nego do danes.

Ker ni izdal Osrednji urad doslej statistik, je težko govoriti o številkah, toda če se vzame v poštev zvišanje prispevka od 6 na 7% in če se doda temu še zvišanje mezdnih razredov, mislimo, da se ne motimo, ako cenimo zvišanje prispevkov pri bolniškem zavarovanju z minimalno ca. 70 milijoni dinarjev letno. Tedaj nam bo že samo zavarovanje za primere bolezni prineslo zvišanje prispevkov za 70 milijonov dinarjev letno.

Načrt zakona predvideva uveljavljenje zavarovanja za onemoglost, starost in smrt. Dasi so gospodarske zbornice prosile, da se ta vrsta zavarovanja z ozirom na težko gospodarsko krizo ne izvede, načrt zakona tega ni upošteval, pač pa se določa izvedbo tudi te panoge zavarovanja. Ker znaša prispevek za to vrsto zavarovanja 3%, to je polovico dosedanjega bolniškega prispevka, bo efekt te vrste zavarovanja znašal letno okoli 185 milijonov dinarjev.

Ker se za nezgodno zavarovanje ne predvideva zvišanje prispevkov, bi celokupno zvišanje po novem zakonu zna-

šalo okoli 250 milijonov dinarjev letno. Težko je razumeti, zakaj se tako veliko breme načaga narodnemu gospodarstvu prav v času najtežje krize in to v času, ko mora kraljevska vlada pod pritiskom gospodarske depresije dovoljevati razne olajšave pri davkih in drugih javnih dajatvah.

Naša predpostavka, da bo povečanje bremen samo pri zavarovanju za primer bolezni znašalo 70 milijonov dinarjev, pomeni: minimalno mejo in smo prepričani, da bodo ta bremena še znatno večja. Točno se številke ne da ugotoviti, ker nikdo — niti osrednji urad in niti ministristvo — nima na razpolago statističnih podatkov. Zvišanje bremen bo posebno težko in občutno pri vseh kategorijah nameščenec, ki imajo mezdo večjo od 48 Din dnevno.

Kot primer za to trditev naj služijo sledeči podatki:

Nameščenec ali delavec, kojega zavarovana mezda znaša 80 Din, bi po novem zakonu plačal na prispevkih za vse vrste zavarovanja dnevno skupno 11.20 dinarjev in to:

	Celokupni prispevek gospodar. delavca	Prispevek za boln. zav.	Prispevek za nezgodno zav.	Prispevek za starostno zav.
za boln. zav. 7%	5.60	2.80	2.80	—
za nezgodno zav.	2.80	2.80	—	—
za starostno zav.	2.80	1.40	1.40	—
Celokup. dnevno	11.20	7.00	4.20	—

Po sedanjem zakonu se plača za zavarovano mezdo v iznosu 48 Din dnevno 4.32 Din, in to:

	Celokupni prispevek gospodar. delavca	Prispevek za boln. zav.	Prispevek za nezgodno zav.	Prispevek za starostno zav.
za boln. zav. 7%	2.88	1.44	1.44	—
za nezgodno zav.	1.44	1.44	—	—
za starostno zav.	—	—	—	—
Celokup. dnevno	4.32	2.88	1.44	—

Pred letom dni, ko se je sprožilo vprašanje glede reforme tega zakona, so predstavniki osrednjega urada zatrjevali, da se bo z uvedbo zavarovanja za onemoglost, starost in smrt znižalo prispevek za bolniško zavarovanje. To bi se moralo narediti tim prej, ker so se v tej panogi zavarovanja prav na predlog gospodarskih zbornic muče podpore znižale in mnoge vezale na karentne roke, kar bi moralo imeti za posledico zmanjšanje izdatkov in s tem tudi prispevkov.

(Nadaljevanje sledi.)

POVIŠANJE UVOZNIH CARIN NA PŠENICO, KORUZO IN MOKO.

Kakor poročajo iz Beograda, je kr. vlada sklenila zvišati uvozno carino na pšenico, koruzo in moko. Ta ukrep motivira s tem, da so cene pšenice v državi znatno narastle in je nastala nevarnost, da se začne uvažati cenena ruska in madžarska pšenica pa tudi madžarska moka. Carine za pšenico so zvišane od 5 na 10 zl. Din za 100 kg, za koruzo od 2.50 na 5 zl. Din za 100 kg. Dosedanje carine so bile zadnjikrat zvišane lani in so znašale za pšenico 2.50 zl. Din, za koruzo pa 1.25 zl. Din. Nadalje je sedaj zvišana tudi uvozna carina na moko od 8 na 16 zl. Din za 100 kilogramov.

VAŽNO ZA IZDELOVALCE IN PRODAJALCE KISA.

V zmislu členov 213 in 219 »Pravilnika o natančnejših določilih za izvrševanje zakona o nadzorstvu nad živili« z dne 3. 6. 1930, ki je bil objavljen v 23. kosu »Službenega lista Dravske banovine« z dne 4. IX. 1930, se sme namizni očet odslej dajati v promet samo, če ima najmanj 4 odstotke octove kisline. Ker se je pri nas namizni očet doslej prodajal tudi manj močen, je treba računati

s tem, da se bo odslej prodajal močnejši, kar utegne imeti za posledico tudi malo povišanje cen.

ŠTEVILO ZAVAROVANIH ČLANOV PRI OKROŽNEM URADU RADI SLABIH GOSPODARSKIH RAZMER STALNO PADA.

Po izkazu Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani je znašalo januarja 1931. povprečno število zavarovanih članov 87.635 ali za 2546 manj kot v istem času lanskega leta, mesto da bi narastlo za ca 6000 članov, kakor prejšnja leta. Temu dosledno je padla tudi celokupna dnevna mezda za Din 31.761.20. To so najzanesljivejša znamenja, da gospodarska kriza še vedno narašča.

FORD V JUGOSLAVIJI.

Iz Milana poročajo: V strokovnih krogih se sliši, da Ford svoje druge nameštene tovarne v Italiji ne bo otvoril in da bo omejil obrat v svoji tovarni v Trstu, ki je bila ustanovljena v preteklem letu. Zdi se, da se Ford ni zedinil s podjetjem Fiat. Nasprotno je baje pričel pogajanja z jugoslov. vlado, tikajoča se zgradbe avtomobilne tovarne v bližini Beograda.

Prednostne carine ali carinska zveza?

V kratkem se bo vršila, kot smo že poročali, na Dunaju Srednjeevropska agrarna konferenca, na katero je bila povabljena tudi Jugoslavija. Tam se bo doborilo tudi o carinski zvezi; o taki zvezi med Jugoslavijo in Rumunijo je bilo mnogo govorjenja v preteklem poletju. Projekt carinske zveze stoji glede obsega zadevnega ozemlja na temeljnem stališču: večje ko je ozemlje, bolj je. Seveda se morajo vse vpoštev prihajajoče razmere prej temeljito preštudirati. Gotovo je, da se mora stremljenje po ustanovitvi srednjeevropske gospodarsko-politične interesne skupnosti ozirati na Nemčijo, Poljsko, Češkoslovaško, Švico, Avstrijo, Ogrsko, Jugoslavijo, Rumunijo in Bolgarijo; to stremljenje mora voditi seveda namen po radikalnem zboljšanju gospodarsko-političnih razmer v Srednji Evropi.

Brez razmotrivanja ostane vprašanje vstopa Češkoslovaške, Avstrije, Ogrske, Jugoslavije in Rumunije. Glede teh držav ni bilo nikakšnega različnega mnenja in so vsi že a priori mislili nanje. Najvažnejše odprto vprašanje se tiče Nemčije. Projekt carske zveze zastopa stališče, da je v srednjeevropskem gospodarskem ozemlju grupacija držav, ki stremijo za označenim ciljem, brez Nemčije nemogoča. Nemčija bo kljub svojemu stremljenju po agrarni osamosvojitvi še dolgo časa ona država, ki dobavlja med vsemi kontinentalnimi evropskimi državami daleko največje množine poljedelskih produktov iz inozemstva. A tudi v območju industrijske produkcije bo ostala Nemčija za nekatere industrijske panoge posebno dober prodajni trg, kot komaj katerikoli drugi kontinentalni evropski trg.

Poljska je izjavila svojo pripravljenost za vstop v trgovsko-organizatorično delovno skupnost z drugimi srednjeevropskimi agrarnimi državami zaenkrat vsaj glede vnovčenja pšenice, rži in koruze, ko se je aktivno udeležila sklepov Beograjske agrarne konference 14. nov. 1930.

Če je želeli pristop Švice, so menda vse srednjeevropske države za to; dvomljivo je, če je Švica sama voljna pristopiti. Tujskoprometna industrija Švice in celo njene agrarne eksportne potrebe (sir, živina itd.) odvrtača jo njeno zanimanje močno od one smeri, ki jo zasledujejo pri stremljenju po ustanovitvi srednjeevropske interesne skupnosti.

S pristopom Bolgarije bi ozemlje carinske zveze pridobilo še 5 milijonov ljudi, ne da bi nastala iz tega drugim udeležencem agrarnim državam večja poostreitev konkurence; kajti izvozni interes Bolgarije se le v majhni meri tiče žita, temveč v prvi vrsti tobaka in poleg tega tudi sočivja, sadja, jajec itd.

Projekt carinske zveze bi dovolil pri njegovi naravnost neomejeni prilagoditveni zmožnosti na vse trgovskopolitične potrebe tudi pristop še drugih srednjeevropskih držav, tla, celo njegovo razširjenje na vso Evropo, morda z izjemo Anglije in Sovjetske Rusije. A kakor bi bilo napačno omejiti prve korake do uresničenja na ozemlje, ki bi bilo za dosego zaželjenega cilja premajhno, tako bi tudi ne bilo dobro, da bi se krog pristopajočih držav že v začetku izdatno raztegnil čez ozemlje, ki je cilju primerno obsežno in bi se s tem težko delo carinskozvezne komisije še bolj kompliciralo. Pristop novih držav bi se mogel razmotrivati samo tedaj, če bi te države same izrazile zadevno željo.

Načrt carinske zveze, ki smo ga tukaj obrazložili, bo predložil Srednjeevropski agrarni konferenci A. Meisner, sekcijski šef Nemške sekcije Deželneega kulturnega sveta za Češko. Njegov referat bo, kakor smo videli, priporočal ustanovitev Srednjeevropske carinske zveze, zaenkrat v ne prevelikem obsegu, a z možnostjo razširitve in prilagoditve na vse strani. Bomo priobčili tudi druga mnenja.

Trgovinski stiki med Jugoslavijo in Avstrijo.

Dr. D. z Dunaja piše:

V bližnjem času se bodo pričeli dogovori avstrijskih delegatov z zastopniki Jugoslavije in Italije. Glede Italije se sliši, da namerava skleniti Italija regionalno pogodbo; avstrijski industrijski produkti, v prvi vrsti leseni produkti, papirni izdelki, posamezni železniški predmeti in stroji naj bi se uvažali v Italijo s posebnimi olajšavami, dočim bi imela Italija pravico do istih olajšav pri izvozu riža in testenin v Avstrijo. Z Jugoslavijo bi se mogel doseči dogovor v smeri, da bi se uvažalo v Avstrijo pod ugodnejšimi pogoji jugoslov. žito (pšenica in koruza), dalje živina, meso, prašiči in posušene slive, dočim bi si zavarovala Avstrija ugodnosti pri eksportu strojev vseh vrst, kovinskega blaga, papirja in papirnega blaga, tekstilij, konfekcije, čevljev in usnjenegega blaga, kemičnih produktov in drobnega blaga. Po možnosti naj bi se delalo na to, da se spravijo vse regionalne pogodbe v enoten sistem. Zdi se celo, da bi se dala skleniti enaka pogodba tudi med Italijo

in Jugoslavijo, s čimer bi bil napravljen nekak začetek za zblizanje med tema dvema državama.

Predpogajanja med Jugoslavijo in Avstrijo naj se vršijo v februarju in marcu, potem ko se je bil prvi pripravljali razgovor med jugoslov. in avstrij. delegacijo vršil že 7. febr. na Dunaju. Pogosto, zlasti v Avstriji, obstoji želja, naj bi se v sistem regionalnih pogodb sprejela tudi Češkoslovaška in morda celo Nemčija. V poučenih avstrijskih krogih pa pripisujejo temu načrtu malo upanja na uresničitev, ker obsega avstrijski eksport skoraj iste industrijske produkte kot nemški ali češkoslovaški. Med Avstrijo na eni strani ter Nemčijo in Češkoslovaško na drugi strani se bo skušal doseči drug sistem gospodarskega zblizanja, ki bi mogel morda zboljšati gospodarske stike tudi med Nemčijo in Češkoslovaško. Vsekakor ni nobenega dvoma, da je Avstrija sedaj trdno odločena, da energično dela za gospodarsko zblizanje do sosednjih držav.

Društvo Narodov in krediti agrarnim državam.

Iz Zeneve od 9. t. m. beremo:

Danes se je sestala od finančnega odbora Društva narodov določena delegacija, koje naloga je izdelati natančen načrt za dovolitev kreditov agrarnim deželam Srednje in Vzhodne Evrope. Delegacija obstoji iz člana finančnega odbora ter članov gospodarskega odbora iz 1 zastopnika Mednarodnega poljedelskega zavoda v Rimu in iz dveh mož, ki sta v zemskokreditnih vprašanjih posebno doma. Sta pa to Nemec dr. Kissler direktor Rentnobančnega kreditnega zavoda, in Francoz Regard, namestnik direktorja pri zavodu Crédit Foncier. Vprašanje agrarnih kreditov je bilo označeno na evropski konferenci v januarju t. l. kot posebno nujno in kot zadosti preštudirano in razjasnjeno, da se prične sedaj s praktičnimi predlogi. Delegacija naj preštudira sedaj organizatorična vprašanja, sistema poljedelskih kreditov, zlasti dolgoročnih; ti krediti naj se izdajo s pomočjo kakšnega med-

narodnega bančnega zavoda. Ta zavod naj dela v zvezi z nacionalnimi ali lokalnimi zavodi in z raznimi jamstvi, ki jih je treba še podrobno določiti. O natančnih posameznostih naj stavi delegacija predloge, ki jih hočejo v svrhu preprečenja nadaljnje zavlačitve predložiti direktno svetu Društva narodov in ne več evropski konferenci. Društvo narodov bi moglo nato morda že v maju napraviti končno veljavni sklep glede uveljavljenja načrta.

VPRAŠANJE DALJNIH KABLOV.

Nekateri časopisi so prinesli vest, da je nekaj inozemskih tvrdk stavilo skupno ponudbo na prometno ministrstvo glede položitve daljnega kabla od Subotice do Niša in dalje proti Bolgariji in Grčiji ter od Beograda v Zagreb, Maribor in Rakek. Cena znaša 12 mil. dol., deloma se ponuja dolgoročen kredit. Dela bi se izvršila v sedmih letih.

Iz naših organizacij

Uradni dan Sreskega gremija trgovcev v Celju za člane trgovce v rogaškem sodnem okraju se vrši v ponedeljek 16. januarja t. l. in sicer od 9. do 12. ure predpoldne v Rogatcu v posebni sobi hotela Sporn. Načelstvo.

JUGOSLOVANSKA LEPENKA ZA JUŽNO AFRIKO.

Neka južnoafriška tovarna strešne lepenke je vprašala na Zavod za pospeševanje zunanje trgovine glede cene za material, iz katerega se dela lepenka. Ker v Južni Afriki ni celuloznih tovarn in ker se uvažuje celuloza tja sedaj iz Švedske in Kanade, obstojijo v Južni Afriki gotovo dobre prodajne možnosti za našo celulozo. Pojasnila daje informativno-komercialni oddelk imenovane zavoda.

NOVA VRSTA BENCINA.

Beremo, da bo prišla v kratkem na angleški trg nova vrsta bencina, vsebujoča eter in alkohol. 1 galona tekočine za osbene avtomobile bo stala 1 šiling, 1 galona za tovarne avtomobile pa osem pence. Sedanja cena angleško-ameriških distribucijskih družb je 1 šiling 4-5 pence. Novi bencin bo prodajala neka britanska skupina, stoječa pod vodstvom Tarakapova, bivšega ravnatelja Russian Oil Products. Galona = 4 1/2 l, 1 šiling = ca 14 dinarjev, 1 liter torej ca 3 Din.

BOSANSKI PETROLEJ.

Iz Sarajeva beremo: Raziskovanje petrolejskega ozemlja v gorovju Majevica je imelo po uradnih podatkih zelo ugodne zaključke; z najmodernejšimi aparati pridobivana nafta je izborne kakovosti. To je takozvana bleđa nafta, ki je

posebno pripravna za produkcijo bencina. Dalje so dobili pred kratkim zopet novo bogato petrolejsko žilo, a še niso mogli priti do izvora. Ne ve se še, kakor razširjeno je petrolejsko ozemlje, a je po mnenju strokovnjakov izredno razsežno, in upata država in dežela dobiti od eksploatacije velikih dohodkov. Središče najdišče se nahaja pač v dolini, ki nima še nikakšnih prometnih zvez, a se z veliko naglico gradijo potrebne ceste. Pravijo, da so petrolejska najdišča v Majevici najbogatejša na Balkanu. Ni treba poudarjati, kakšnega ogromnega gospodarskega pomena bo novo petrolejsko ozemlje za našo državo v vseh ozirih.

NOVA VALORIZACIJA KAVE V BRAZILIJU.

Iz Hamburga poročajo: Rešitev kavne vprašanja so pričeli s tem, da so zaloge v Sao Paulo pokupili po 60 mil-reisov za vrečo (60 kg). Za kavo, ki jo bodo izvozili po 1. juliju, je določena naravna pristojbina; to kavo bodo po nabavnih stroških izvozili v one dežele, ki še niso odprte brazilskemu trgu. Pokupljene zaloge bodo trgu odtegnili, s čimer bo konsumnim centrom omogočeno, da vpostavijo svoje normalne zaloge; iz tega pričakujejo trgovski konzumi prirastek ca 8 milijonov vreč.

RUSIJA ZA ŽITNI SPORAZUM.

Predsednik sovjetskoruskega gospodarskega sveta je govoril v rusko-ameriški trgovski zbornici v Newyorku, da bi se pogubna konkurenca na svetovnih trgih žita itd. dala odpraviti z mednarodnimi dogovori. Sovjetska Rusija je vsekakor pripravljena na sodelovanje. Ruska žitna produkcija preteklega leta je dala 75 mil. bušlov nad domačo potrebo, to je 30 odstotkov povprečnega ruskega predvojnega eksporta.

Po svetu

Ustanovitev čslav.-jugoslov. trgovske zbornice je na vidiku, in je izbran v Pragi pripravljali odbor, ki bo zadevo v kratkem uredil.

Novi jugoslov. zlati bodo prišli v promet 1. aprila t. l.

Novi obrtni zakon je sedaj že popolnoma izdelan in so ga dali v tisk.

Glede prisilnega zavarovanja obrtnikov za slučaj bolezni, invalidnosti, starosti in smrti je dobila vlada doposlana različna mnenja.

Dve novi rudarski šoli bosta zgrajeni v Zenici in v Knjaževcu; na prvi bo znašala učna doba tri leta, na drugi dve. Rudarji naj v šoli svoje v rudnikih pridobljeno praktično znanje razširijo in dopolnijo.

Posvetovanja o mednarodnih agrarnih kreditih. — Prva seja evropskega študijskega odseka Društva narodov v januarju se je pečala s vprašanjem mednarodne akcije za olajšanje poljedelskih kreditov in je imenovala v ta namen poseben pododbor. Svet Društva narodov sam je sklenil, da se bo s študijem tega vprašanja pečala posebna strokovna komisija finančnega odbora Društva narodov; prva seja se je vršila dne 9. t. m.

Vprašanje vicinalnih železnic v Hrvaški in Vojvodini je po poročilih domačih in inozemskih listov z dogovorom med jugosl. vlado in 17 ogrskimi vicinalnoželezniškimi družbami urejeno. — Gre za proge v dolžini 1700 km.

Subotiško posojilo, ki ga bo dala neka francoska skupina, bodo porabili za financiranje vodovodnih in kanalizacijskih del, za gradbo velike moderne klavnice, za splošno cestno razsvetljavo i. t. d.

Jugoslov. turistična razstava v Varšavi se bo vršila v marcu t. l. Pobudo zanjo je dalo jugoslov. poslanstvo v Varšavi.

Zalogo poljedelskih strojev za vso Jugoslavijo je napravila v Virovitici tovarna Rudolf Lack A. G. v Leipzigu.

Proti baisse v železu hoče nastopiti več belgijskih in luksemburških podjetij in so se pričeli že zadevni razgovori.

Tvrška Kosta in Vasilij Dič v Skoplju, ki obstoji že 123 let, je prišla v konkurz.

Tudi tantieme so med dohodki, od katerih se mora plačevati davek na samce.

Baker in cin sta si na londonski borzi nekoliko opomogla; svince nič, cink je pa padel celo na novo globinsko točko vseh časov.

Prisilne industrijske sindikate hočejo vpeljati v Romuniji. Namen je pocenitev industrijske produkcije.

Argentina naj bi prepovedala uvoz blaga iz Rusije; tako zahteva argentinska industrijska zveza. »Rusija preplavlja argentinski trg s surovinami in s fabrikati.«

Finančni škandali v Franciji kar nočejo prenehati. Vsak dan beremo o novih bančnih insolvencah.

Za podporo avstralskih producentov pšenice bodo najeli posojilo, iz katerega bodo izplačevali farmerjem izvozno premijo 6 pence za 1 bušel in bodo dajali avstralskim državam prispevke za podpiranje poljedelcev.

V USA so znižali carino na uvoz sladkorja od 80 na 6 cents pri funtu in vrednotno carino za usnje iz svinjine od 25 na 15%, če se ne uporablja za izdelovanje čevljev.

Poljski izvoz lesa raste, kljub temu, da je ruska konkurenca zelo velika.

Tudi Kuhlmann, vodilno francosko kemično podjetje, bo najbrž dividendo znižal, od 40 na 30 frankov.

General Motors izkazuje za preteklo leto 151 milijonov dolarjev čistega dobička; l. 1929. ga je bilo 247 milijonov, l. 1928. pa 273 milijonov.

Cena poljedelskih strojev v Češkoslovaški je bila z veljavnostjo od 1. febr. znižana za 5 do 7%.

Ceno bakra je mednarodni kartel zopet znižal, in sicer na 9-80 cents. S tem je nanovo dosežena rekordna globina danskega oktobra.

Nemška zveza porcelana je znižala ceno za 5%.

Iz carinske prakse.

Piše Just Piščanec, carinski posrednik.

(Nadaljevanje.)

Akoravno je bilo potemtakem uverenje popolnoma pravilno ter ni bilo najmanjše sumnje o istinitem izvoru blaga, čeprav je carinarnica pri sprejetju deklaracije o poslovanju v smislu čl. 37. car. zak. smatrala, da je uverenje o izvoru polnoveljavno in da se na njega podlagi mora uveljaviti minimalna postavka tarife, so carinski organi pri pregledu izjavili, da je uverenje po določenih razpisih 188/22 nepravilno. Da se stranka ne obremeni z gorostasno stojnino, sem moral na to pristati, da se roba carini po maksimalni carini.

b) Zaračunanje maksimalne carine je pa bilo napačno in protivno zakonu, ker: aa) Po čl. 13 zakona o trgovinski pogodbi z Nemčijo od 20. dec. 1927 o priliki uvoza blaga iz Nemčije v tuzemstvo se navadno niti ne zahtevajo uverenja o poreklu robe ter se je naša država zavezala, da izdavanje uverenj ne bo združeno z nepotrebnimi formalnostmi. Konstatiram, da sta se v našem primeru doprinesla povsem točno uverenje in tovarni list, iz katerih se je carinarnica mogla popolnoma osvedočiti, da je bila roba nemškega porekla in da je dosledno imela pravico na minimalno carino.

bb) Ne more obveljati niti izgovor, da je bilo z ozirom na razpis Cbr. 188/22 uverenje nepravilno, ker navaden razpis iz 1. 1922 ne more imeti večje veljave nego zakon ter ne more zakona niti omejiti niti spreminiti. Če se je uverenje smatralo za nepravilno samo zaradi okolnosti, ker je v njemu v rubriki »vrsta zavijanja« vnešeno »Holzverschlänge« z nekoliko drugačnim črnilom, — ni pa ugotovljeno, ali je navedba izpolnjena s pisalnim strojem ali s štampiljko, bila bi to prav neznatna formalnost, ker Cbr. 17549 od 23. IV. 1926 dovoljuje, da se »ostali podatki v uverenjih smejo popolniti tudi na mešane načine. Med take ostale podatke se mora videti tudi »način zavijanja«, katerega pa rečeni razpis niti ne navaja.

cc) V predmetnem uverenju je bila vpisana tudi številka vagona, v katerem se je pošiljka uvozila. Po smislu razpisa Cbr. 188/22 bilo bi dovolj, ako bi bil v uverenju označen vagon s tremi tovarniki, ker je vsa vsebina vagona obstojala iz samo treh težkih kamenov. Predloženo uverenje torej vsebuje v resnici še več o značb, nego jih zahteva razpis sam, na katerega carinarnica bazira nepravilnost uverenja!

Prošnji za povračilo carinarnica ni ugodila, utemeljujoč odklonitev »jer je oblik koleka u spornom uverenju unet nesumljivo štampiljem, što je dovelo u sumnju punovažnost toga uverenja i prouzrokovalo primenu maksimalnog stava.«

Predložil sem pritožbo na ministrstvo ter v njej izvajal: Čl. 34 car. zak. predpisuje, da se ob enem z deklaracijo mora predložiti tudi uverenje o izvoru blaga. To uverenje se je v našem primeru predložilo istočasno z deklaracijo ter ga je carinarnica sprejela v smislu čl. 37 car. zak. kot pravilno in vsled tega tudi kot polnoveljavno za uporabo minimalne carine. S tem je deklarant izpolnil svojo dolžnost.

Še le naknadno so pa carinski organi »posumljali«, da predloženo uverenje ni polnoveljavno zaradi formalne »sumnje«, da je namreč v predloženem uverenju označba »Holzverschlänge« baje napisana s štampiljko in ne s pisalnim strojem. Vendar se pa vsi drugi podatki v uverenju ujemajo z robo in posestno nemško poreklo robe je celoma nesumljivo in nepobitno eklatantno dokazano po predloženem uverenju! Akotudi trgovinska pogodba z Nemčijo izrečno predvideva, da za dokaz porekla ni potrebno formalno uverenje; čeprav je bil izvoz blaga iz Nemčije zadostno dokazan s samo fakturo in tovarnim listom, — navzlic vsem tem okolno-

stim se je pa uporabila maksimalna tarifa. Pozivanje na »pravico pritožbe« v smislu Cbr. 22563/25 in Cbr. 188/22 ni na mestu, ker pristoja deklarantu pravica do zahtevanja preveč plačane carine na podstavi čl. 56 car. zak., ako se je ta carina zaračunala in ubrala »neumestno in pogrešno«. Zadnje je v našem primeru bilo dejstvo. Razpisa Cbr. 188/22 in 22563/25 pa ne dajata deklarantu »pravice pritožbe« — marveč ona nalagata carinarnici dolžnost, da ona izposluje v smislu predpisov pri svojih merodajnih oblastvih, da-li je uverenje pravoveljavno ali ne, če carinski organi »sumijo« o njega polnoveljavnosti. Ker se pa carinarnica dosedaj ni še prepričala o polnoveljavnosti predmetnega uverenja ter s tem ni postopala predpisno, naj to izvrši naknadno.

Ministrstvo se ni spustilo v meritorno razpravo in pobiranje navedenih argumentov v pritožbi, temveč to kratko zavrnilo, navajajoč kot razlog, »da so bile v osporenem uverenju dve reči napisane drugom vrstom pisane mašine, no ostali tekst uverenja o poreklu robe, te prema razpisu Cbr. 17549/26 takvo je uverenje o poreklu robe nevažne.« — Videč, da pri car. upravnih oblastvih ne dosežemo svoje pravice, sem napravil tožbo na državni svet ter v njej razpravjal:

Ne morem se strinjati z utemeljevanjem, na katerem sloni rešenje ministrstva financ Cbr. 18448/88, ki odklanja moj zahtevek, ker smatram, da je to ministrovsko rešenje formalno zgrešeno, meritorno nepravilno in protivno zakonu iz nastopnih razlogov:

I. Imenovano rešenje konstatira namreč, »da su u podnetom uverenju o poreklu robe dve reči bile zapisane drugom vrstom slova pisane mašine, no ostali tekst uverenja, te da je takvo uverenje nevažne prema raspisu Cbr. 17549/26.«

Pozivanje na ta razpis pač ne more biti na mestu, ker omenjeni razpis izrečno dovoljuje, da se smejo »ostali podatki« (razen števila tovorov, oblike, števil in bruto ali neto-teže) vpisati v uverenju tudi na druge mešane načine (t. j. z roko, pisalnim strojem, štampiljko, tiskom itd.). Ne more dosledno biti točno, ako se vtrjuje, da je predloženo uverenje neveljavno samo zaradi okolnosti, ker sta v njem napisani »dve reči drugom vrstom slova pisane mašine, no ostali tekst.« Citirani razpis namreč ne razlikuje »vrste slova mašine«, marveč enostavno dovoljuje popolnjevanje s pisalnim strojem! Vse rubrike v predloženem uverenju so točno popolnjene v smislu, kakor to zahteva kot pogoj razpis Cbr. 17549/26. Rubrika »vrsta zavijanja« (katera je v našem primeru izpolnjena istotako s pisalnim strojem, toda, kakor trdi rešenje »drugom vrstom slova«!), citirani razpis niti ne našteva ter se vsled tega taka rubrika mora prištevati k »ostalim podatkom«, kateri se po razpisu smejo popolniti na mešan način. Iz formalnega vidika je potemtakem predloženo uverenje docela pravilno in polnoveljavno ter je posmatranje car. oblastva protivno predpisom.

(Nadaljevanje sledi.)

Ponudbe, povpraševanja

Za uvoz zaklanih svinj v Italijo se zanima tvrdka Arturo Strömmer — Trieste (104), Via Galilei 8.

Tvrdka Alvo Frères, Salonique, Rue Alexandre le Gravel 22, želi stopiti v stik s tukajšnjimi tvrdkami, ki bi ji lahko dobavljale železne, pločevinaste izdelke, razno orodje itd. Kdor se ne bi iz katerihkoli razlogov hotel obrniti direktno na imenovano tvrdko, se lahko obrne na: Zavod za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu, ki mu gre na roko.

Frères Papacosta, Salonique, Rue Egypton 51 se zanima za uvoz večih mlečnih proizvodov kot sira in masla.

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

* Posebno poročilo trgovskega lista *

Devizno tržišče.

Tendenco nestalna.

Na vseh borznih sestankih minulega tedna je vladala osobita rezerviranost, ki je poudarjena zlasti v sledečih prometnih številkah poedinih dni: Dne 3. februarja Din 3,066.255-56 London-Newyork, dne 4. februarja Din 2,463.941-84 Praga-London, dne 5. febr. 2,164.556-37 dinarjev Curih-London, dne 6. februarja Din 3,133.570-03 London-Newyork.

Kljub dejstvu, da je radi ponedeljkevega praznika (2. t. m.) poslovala ljubljanska borza le štiri dni, je skupni tedenski promet od približno 11 milijonov dinarjev vendarle prepešel.

Narodna banka je to pot posredovala največ v Berlinu (za 1.202 milij. Din) in Newyorku (za 1.132 milij. Din) in je dala v celem za 4.831 milij. Din deviz na razpolago, tedaj za ca. poldrugi milijon dinarjev manjše, kakor pa je bilo perfektuiranih zaključkov v privatnem blagu.

V pretečenem tednu je znašal skupni promet v posameznih devizah (vse v milijonih dinarjev): London 2.768, Curih 2.024, Berlin 1.330, Newyork 1.249, Trst 1.102, Praga 0.911, Dunaj 0.846 in končno Pariz 0.598.

Devizna tečajnica zadnjega tedna se je znatno spremenila vsled učrstitve posameznih deviznih tečajev, izvzemši Curiha, ki je ostal dosledno nespremenjen in bil trgovan na bazi 1095-90. Izmed deviz so beležile s stalno dvigajočo tendenco (navajamo tečaje od 2. in 6. t. m.): Berlin 13.4875 — 13.4925, Bruselj 7.9102 — 7.9113, London 275.57 — 275.59 njegov tečaj je bil v sredo 275.68 in v četrtek celo 275.70 in Praga 167.78 do 167.89. Amsterdam pa je na prvih treh borznih sestankih notiral nespremenjeno na bazi 22.80 in v petek popustil na 22.785, v očitnem nasprotju z Budimpešto, ki je v ponedeljek beležila 9.8959, od torika dalje pa 9.9014.

Nasprotno so beležile naslednje devize z menjajočo se tendenco: Dunaj 7.9754 — 7.9726, Newyork 56.63 — 56.605, Pariz 222.40 — 222.39 in slednjič Trst 296.87 — 296.82 z denar in 297.04 do 296.82 za blago.

Notic ostalih deviz ni bilo.

Efektno tržišče.

Tendenco mlačna, tržišče brez zanimanja.

Tečaji so ostali nespremenjeni in beleži edini zaključek v minulem tednu Kranjska industrijska družba (dne 5. t. m.) po 341.—

Blaifuro 8% posojilo je bilo skozi vse borzne dneve nudeno po 92.50, 7% pa dne 4. t. m. po 81, na ostale borzne dneve pa po 80.50.

Zitni trg.

Tendenco za pšenico se je v minulem tednu na zunanjih tržiščih precej učvrstila. Slabi dovozi blaga pri nas in prejšnje povpraševanje je vplivalo na izboljšanje cene in pšenica je koncem tedna pridobila od 2½ pare do 5 par po kg. — Za prima kvalitetno blago se zahteva danes že tudi Din 165.— franko vagon nakladalna postaja Mol. Pšenica bačka iz okolice Sombor, ki je kvalitativno veliko slabejša, ni na ceni toliko pridobila. — V zadnjih dneh se razširjajo vesti, da bo pšenice dobrih provinien se primanjkovalo, medtem ko bodo ostale zaloge samo manjvrednega blaga. — Te vesti so tem verjetnejše, ker so ponajveč mlini v letošnji seziji vršili svoje nakupe pšenice v Banatu in Gornje Bački, ostale provenience pa niso imeli zadosti kupcev.

Koruzi je koncem tedna pridobila 7 para na ceni radi precej živahnih nakupov za ogrski račun. Tudi za koruzo prevladuje mnenje, da bo še na ceni pridobila, ker je domač konzum večji letos kot lansko leto.

Cene ostalim poljskim pridelkom in moki so ostale v glavnem neizpremenjene v skladu s cenami pšenice, bo pa morala moka brez dvoma tudi v kratkem postati dražja.

Na ljubljanski borzi je bilo v minulem tednu zaključeno: 4 vagoni pšenice in 1 vagon koruze.

Lesno tržišče.

Tendenco mlačna.

V splošnem se situacija od preteklega tedna ni izpremenila. V drvah se je sicer pričakovalo, da se bo vsled ostrejših vremenskih prilik konjunktura dvignila, vendar pa je ostalo pri starem. Kakor se čuje, so v Italiji, osobito v Milanu, bile ponudene velike množine drv po zelo nizkih cenah. Vzrok nizkim ponudbam je iskatelj v dejstvu, da so cene nemškega premoga zelo nizke in je malo višje, kot so cene v drvah.

V bukovini se povprašuje po ozkih testonih 4—8 col, drugače se pa iščejo bukovi hlodi in bukovi pragovi za Jugoslavijo in Francijo. V hrastovini se je situacija nekoliko zboljšala. Tu se išče blago za podnice, montani in bordonali. V jelovini je situacija neizpremenjena, kar velja tudi za trame.

V pretečenem tednu je bilo na ljubljanski borzi zaključeno: 1 vagon travmov, 1 vagon na živ rob rezane jelovine, 2 vagona bukovih drv, 1 vagon okroglice in 5 vagonov oglja.

Tečaj 11. februarja 1931.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22.785
Berlin 1 M	—	13.4975
Bruselj 1 belga	—	7.920
Budimpešta 1 pengő	—	9.9014
Curih 100 fr.	1094.40	1097.40
Dunaj 1 šiling	7.9533	7.9833
London 1 funt	275.48	276.27
Newyork 1 dolar	56.545	56.745
Pariz 100 fr.	—	22.58
Praga 100 kron	167.47	168.27
Trst 100 lir	296.93	297.10

Padanje produkcije železa in jekla.

V »Stahl und Eisen« sestavljena cenitev o svetovni produkciji surovega jekla in surovega železa v preteklem letu 1930 nam kaže, kako so morali produkcijo omejiti. Vsega skupaj je padla svetovna produkcija surovega jekla od 121.7 na 95.7 milijonov ton ali na 78.6 odstotkov v produkciji letá 1929, produkcija surovega železa pa od 98.2 na 78.5 milijonov ali na 80 odstotkov. — Te številke se precej natančno krijejo z nedavno priobčenimi številkami ameriškega strokovnega lista »Steel« (Stahl). — Vodilna je Amerika, koje produkcija surovega jekla je padla od 59.2 na 43.5 mil. ton, produkcija surovega železa pa od 44.6 na 32.9. Odstotno je padec v obeh vrstah približno 26 odstoten. V Evropi je morala produkcija najbolj skrciti Nemčija, jeklo od 16.2 na 11.5, to je za 29%, surovo železo od 13.4 na 9.7, ali za 27%. Razmerno dobro se je držala Francija, od 9.8 na 9.5 in od 10.3 na 9.3, in nekaj bolje kot Nemčija Vel. Britanija, od 10.1 na 7.8 ali za 23% in od 7.7 na 6.35 mil. ton ali za 20%. Za Češkoslovaško beremo 2.1 na 1.8 in 1.6 na 1.4. Padanje se tudi pri Aziji in Avstraliji ni ustavilo. Vsa evropska produkcija surovega jekla je z 49.3 milijoni ton za ca 6 milijonov ton večja kot ameriška produkcija.

Zanimivo je sprememba v vrstnem razmerju vodilnih evropskih držav. Prvič se je Franciji posrečilo, da je v produkciji surovega jekla prekosila Vel. Britanijo in da je zasedla drugo mesto za Nemčijo. V produkciji surovega železa je prekosila Francija Veliko Britanijo v preteklem letu za več kot 30 odstotkov. Nemčija se v produkciji surovega železa komaj še drži pred Francijo na prvem mestu.

Naročajte in podpirajte
»TRGOVSKILIST«!

Razno

Morda pomanjkanje žita v Ameriki. Predsednik zvezniškega ameriškega farmerskega urada je govoril o možnosti, da se bodo nahajale Zedinjene države pred problemom pomanjkanja žita, če se bo nadaljevala suša, ki je imela lani takšne katastrofalne posledice. Poročilo tudejnega leta pravi, da je znašal žitni pridelek samo 40% normalnega prideka ter da je položaj v žitnem pasu srednjega zahoda povsod zelo resen, dočim obstoji na daljnem zahodu, kjer je sicer položaj precej zadovoljiv, nevarnost in resno ogroženje bodočnosti v tem, da ni padlo dosti snega. Če namreč ob času, ko se sneg topi, niže ležeči kraji ne dobijo dosti vlage, se pričakuje tam katastrofalna suša. Torej bi za ameriško industrijo prišlo na vrsto tudi ameriško poljedelstvo, ki že itak trpi o slabih časih.

Novo cenitev svetovne sladkorne produkcije priobča dr. Mikusch, 29-6 proti 28-5 milijonom ton v prejšnji kampanji. Evropsko produkcijo ceni na 10-55 mil. ton, lani 8-23. Produkcija trstnega sladkorja je padla, produkcija pesnega sladkorja je narasla.

Dobava prodaja

Dobave. Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejme do 20. februarja t. l. ponudbe glede dobave 1300 kub. m tolenega gramoza. — (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku). — Direkcija državne železnic v Varnem sprejme do 18. februarja t. l. ponudbe glede dobave 250 kg različnega laka, 250 kg cinkovega belila in 2000 kilogramov cilindrskega olja. — Direkcija državnih železnic v Subotici sprejme do 20. februarja t. l. ponudbe glede dobave 300 m gumijevih cevi. — Direkcija držav. rudnika Breza sprejme do 26. februarja t. l. ponudbe glede dobave 40 kg jermen, 60 kg gumijastih plošč, 9000 komadov šamotne opeke in 5000 kg šamotne moke. — Direkcija

državnega rudnika Zenica sprejme do 26. februarja t. l. ponudbe glede dobave tračnikov. — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejme do 26. februarja t. l. ponudbe glede dobave instalacijskega materiala, 1600 komadov pil, 500 kilogramov bombaža za čiščenje, 1700 kilogramov strojnega in 800 kg cilindrskega olja ter glede dobave 500 m pocinkanih jeklenih vrvi. — Direkcija državnega rudnika Zabukovca pri Celju sprejme do 26. februarja t. l. ponudbe glede dobave zobatih koles. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 24. februarja t. l. pri Direkciji državne stručne zanatske škole takstilnog pletenja v Sarajevu glede dobave pletilnih strojev. — Dne 25. februarja t. l. se bo vršila pri Upravi barutone v Kamniku ofertalna licitacija glede dobave 40.000 kg preje; dne 9. marca t. l. pa glede dobave 200.000 kg amonijevega solitra in 100.000 kg kalijevega solitra. — Dne 27. februarja t. l. se bo vršila pri Direkciji Državnih železnic v Sarajevu ofertalna licitacija glede dobave raznega železnega materiala; dne 28. februarja t. l. pa glede dobave 8000 kub. metrov gramoza. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled). — Dne 24. februarja t. l. se bo vršila pri Glavnem sanitetskem skladišču v Zemunu ofertalna licitacija glede dobave 10.000 kg čistega spirita; dne 26. februarja t. l. pa glede dobave raznih desinfekcijskih sredstev. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem skladišču). — Dne 24. februarja t. l. se bo vršila pri Prometno - komercijelnem oddelku Direkcije državnih železnic v Sarajevu ofertalna licitacija glede dobave 200 komadov kožuhov. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku). — Dne 28. februarja t. l. se bo vršila pri Komandi Savske divizijske oblasti v Zagrebu ustmena licitacija glede dobave 4084 ton premoga. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi). — Dne 28. februarja t. l. se bo vršila pri gradbenem oddelku Direkcije državnih železnic v Ljubljani ofertalna licitacija glede dobave železnega materiala, vijakov, žebeljev, tirefonov in obročkov za gornji stroj. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku).

Prodaja drv se bo vršila potom licitacije dne 25. februarja t. l. pri Direkciji šum v Ljubljani. Ponudbe je vložiti do 25. februarja t. l. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani).

Tržna poročila

TRG JAJEC.

Zadruga za eksport jajec v St. Juriju ob J. žel. poroča: Cene v inozemstvu so se stabilizirale. Novi sneg bo povzročil najbrž majhno naraščanje cen; a nikakor ne kaže nakupno ceno zvišati, ker more ob količkaj južnem vremenu v sedanjem letnem času takoj nastopiti zopetni padec v cenah.

TRŽNE CENE V LJUBLJANI
dne 3. februarja 1931.

Govedina: V mesnicah po mestu: I. vrste kg Din 16—20, II. 14—18. — Na trgu: 1 kg govejega mesa I. Din 16—20, I. 14—18, III. 10—12, jezika 20—22, vampov 10—12, pljuč 6—8, jeter 16—20, ledic 18—24, možganov 25—30, loja 8 do 10 Din.

Teletina: 1 kg telečjega mesa I. Din 23, II. 18, jeter 25—30, pljuč 20.

Svinjina: 1 kg prašičjega mesa I. Din 20—23, II. 16—18, pljuč 10, jeter 18 do 20, ledic 25, glave 8—10, parkljev 6 do 8, slanina trebušne 14, slanina ribe in sala 16, slanina mešane 15—16, slanina na debelo 15, masti 17—18, šunke (gnjati) 28, prekajenega mesa I. 28, II. 20 do 22, prekajenih parkljev 6—8, prekajene glave 10, jezika 28.

Drobnica: 1 kg koštrunovega mesa Din 14—15, jagnjetine 18—20.

Konjsko meso: 1 kg konjskega mesa I. Din 8, II. 6.

Klobase: 1 kg krakovskih Din 40, debrecinskih 40, hrenovk 30—32, safalad 30—32, posebnih 32, tlačenk 24, svežih kranjskih 25, pol prekajenih kranjskih 28—30, suhih kranjskih 35, prekajene slanina 17—18.

Perutnina: Piščanec večji Din 15—25, kokoš 25—40, petelin 20—35, domači zajec, manjši 8—10, večji 12—20.

Ribe: 1 kg karpa Din 25—30, linja 35, ščuke 30—35, klina 20, mreže 15 do 20, pečenke 10—15.

Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka Din 2-50-3, 1 kg surovega masla 25 do

28, čajnega masla 36—44, masla 36—40, bohinskega sira 24, sirčka 7—8, eno jajce 1—1-25.

Pijače: 1 liter starega vina Din 16 do 22, novega vina 10—14, 1 čaša piva 3 do 4-50, 1 vrček piva 4—4-50, 1 steklenica piva 5-50—6.

Kruh: 1 kg belega Din 4, črnega 3-50, rženega 3-50, 1 žemlja 0-50.

Sadje: 1 kg luksuznih jabolk Din 12, I. 10, II. 8, III. 5—6, ena oranža 1—2, ena limona 0-75—1, 1 kg rožičev 8, fig 10—12, dateljnov 24, mandeljnov 50 do 52, orehov 9—10, luščenih orehov 28, suhih češpelj 10—12.

Specerijsko blago: 1 kg kave Portoriko Din 80—84, Santos 52—54, Rio 36 do 40, pražene kave I. 90—100, II. 80 do 90, III. 66—70, IV. 56—60, kristalnega belega sladkorja 12—12-50, sladkorja vkockah 13-50, kavne primesi 18, riža I. 9, II. 7, 1 liter namiznega olja 18, jedilnega olja 17, vanskega kisa 4-50, navadnega kisa 2-50, 1 kg morske soli debele 2-50, drobne 2-75, celega popra 70, mletega popra 72, paprike III. vrste 32, sladke paprike, po kakovosti 46, 1 liter petroleja 7-50, 1 kg testenin I. 10, II. 9, pralnega luga 3-75, čaja 80.

Mlevski izdelki: 1 kg moke št. 0, na debelo Din 310—355, na drobno 3-75, št. 2 na debelo 275—295, na drobno 3-50, št. 4 na debelo 220—250, na drobno 3-25, št. 6 na debelo 210, na drobno 2-75, kaše 5—6, ješprenja 5—6, ješprenjčka 8—10, otrobov 1-50—2, koruzne moke 2—3-50, koruznega zdroba 4—4-50, pšeničnega zdroba 4—5, ajdove moke I. 7, II. 5, ržene moke 3-50.

Žito: 1 q pšenice Din 195—210, rži 175—185, ječmena 175—185, ovska 190 do 220, prosa 170—180, koruze 145 do 155, ajde 170—180, fižola ribničana 280, prepeličarja 300, 1 kg graha 8—10, leče 8—10 Din.

Kurivo: 50 kg premoga Din 30, 1 tona premoga 460, 1 kub. m trdih drv 140 do 150, mehkih drv 70.

Krma: 1 q sladkega sena Din 100, pol sladkega sena 85, kislega sena 70 do 75, slame 50—70.

Zelenjava in gobe: 1 kg ajserice tržske Din 16, endivije 12—14, motovilca 20—24, radiča 10—16, poznega zelja 6 do 7, kislega zelja 2-50—3, ohrovtja 6 do 7, karfijol 5—8, kolerab podzemljic 1, špinache 10—14, čebule 2—3, česna 10—12, krompirja 1—1-25, repe 0-75—1, kisle repe 2, korenja 2—3, peteršilja 6 do 10, zelenjave za juho 2—3.

Veletrgovina

A. Sarabon
Ljubljana

priporoča

špecerijsko blago

raznovrstno žganje,
moko in deželne
prikle - Raznovrstno
rudninsko vodo

Lasna pražarna za
kavo in mlin za dišave
z elektr. obratom
členki na razpolago!

Carinsko posredništvo

Just Piščanec

se je preselilo

v Pražakovo ul. 13

(poleg Zdržne banke)

Priporoča se za vsa carinsko-strokovna dela

Trgovci!

Naročajte in širite

Trgovski list

KLIŠEJE

vseh vrst po
fotografijah
ali risbah
izvršuje
najsolidnejše
klišarna
ST. DEU
LJUBLJANA
DALMATINOVA 13

SPEDIJSKO POPJETJE

R. RANZINGER
LJUBLJANA

Telefon št. 20-60

prevzema vse v to stroko spadajoče posle. Lastno skladišče z direktnim trom od glav. kolodvora Carinsko skladišče. Mestna trošarine prosto skladišče. Carinsko posredovanje. Prevoz pohištva s pohištvenimi vozovi in avtomobili

- KNJIGOVEZNIČNICA -
K. T. D.

LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6

II. NADSTR. NUDI PO IZREDNO NIZKIH CENAH:

SALDA-KONTE

ŠTRACE

JOURNALE

ŠOLSKE

ZVEZKE-MAPE

ODJEMALNE

KNJŽICE

RISALNE

BLOKE

I. T. D.

TISKARNA

MERKUR

LJUBLJANA-GREGORČIČEVA 23

Telefon 2552

Knjige, časopise, račune, vizitke, memorande, kuverie, tabele, lepake, tetake, naročilnice v blokkih s poljubnim številom listov, barvotiske, cenike kakor tudi vse druge tiskovine dobavljamo hitro in po zmerah cenah. Za večja naročila zahtevajte proračun! — Lastna knjigovoznišnica!